J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének **2024. október 30-án 17^{00} órai** kezdettel megtartott közmeghallgatással egybekötött falugyűlésen a Kossuth Lajos Művelődési Házban /Nagyrábé, Rétszentmiklósi út 2. sz./

Jelen vannak:

Major József polgármester,
Kovács-Juhász Ivett alpolgármester,
Bende Tibor képviselő,
Dr. Gál Jenő képviselő,
Kovács József Ádám képviselő,
Sólyom Lajos képviselő,
Tőzsér-Papp Dóra jegyző,
Mészárosné Herpai Szilvia jegyzőkönyvvezető,
185 fő lakos.

Hiányzó: Kollárik Péter képviselő.

Major József polgármester köszöntötte a jelenlévőket. Elmondta, örül annak, hogy ilyen szép számban megjelentek. Megállapította, hogy a testületi ülés határozatképes.
Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a falugyűlésről hangfelvétel készül.
Elmondta, először a 2024. évről szeretne beszámolni, majd lehetőség lesz a lakosságnak kérdéseket feltenni és véleményeket alkotni. Javasolta, hogy amennyiben egy kérdés elhangzik, akkor az kerüljön megválaszolásra, elkerülve azt, hogy azok megválaszolatlanul maradjanak.
Ismertette a népességi adatokat, mely alapján 2024. január 1-jén a lakosság lélekszáma 2016 fő volt, mely 2024. október 29-ei nyilvántartás szerint 1994 főre csökkent. Sajnálattal nyugtázta, hogy 2000 fő alá csökkent a lakosság lélekszáma. Elmondta, ez országos jelenség, hogy minden kisebb településen csökken a lakosság lélekszáma, ami a település nagyságát figyelembe véve fokozottabban érződik.

Tájékoztatásul elmondta, hogy 2024. III. negyedév végére a költségvetési főösszegünk módosított előirányzata 2.000.936.858 Ft, mely tartalmazza az önkormányzat, a hivatal, a művelődési ház, a konyha, a társulás, valamint az óvoda kiadásait, melyek beépülnek a nagy költségvetésbe. Fontos, hogy a valamivel több mint 2 milliárdos költségvetés mintegy 26 %-a fejlesztésre és 74 %-a a működésre fordítódik. Tehát egy negyed rész fejlesztésre, és háromnegyed rész működésre fordítódik. Az összes teljesített kiadásunk a III. negyedév végére 58,8%, az összes teljesített bevétel: 76,6 %. Működési kiadásaik a III. negyedév végére összességében közel időarányosan 70,9 %-ban teljesültek, ami összegszerűen 1.048.609.255 Ft. Az összes teljesített fejlesztési kiadás 127.476.821 Ft, az előirányzat 24,4 %-a. Ennek oka, hogy a két nagy projekt, a belvízelvezető rendszer és a belterületi útfelújítás támogatása nem került felhasználásra és emiatt van ez a viszonylag alacsony százalék.
A legnagyobb kiadási tétel a bérek és a hozzájuk kapcsolódó járulékok. A teljesítés közel időarányos, szeptember 30-ig mindegy 326 millió forintnyi bér és 34 millió forint járulék került kifizetésre. A dologi kiadások tekintetében a teljesítés 63,56 %-os, összesen 181,7 millió forint.

A bérek kifizetése után a második legnagyobb kiadás a rezsi és az élelmiszer számlák kifizetése. A szociális kiadásokra fordítható keretünkből ebben az évben eddig egy alkalommal támogatták az első lakáshoz jutó fiatalokat, 7 gyermek születéséhez 350 ezer Ft-ot, temetési támogatásként 700 ezer Ft-ot fizettek ki. Ezekből a számadatokból megállapítható, hogy az elhalálozások száma duplája a születésekének, ami nagy probléma. Egy ivóvízbekötés támogatás volt, 95 ezer Ft összegben. A benyújtott kérelmek alapján 3.911.200 Ft települési támogatás került kifizetésre, valamint 1.822.800 Ft értékben gyógyszerutalvány került beváltásra. Települési támogatásként a ballagóknak és beiskolázási támogatásként a gyermekes családoknak 6.065.000 Ft került szétosztásra.
Előadta, a működési bevételek tekintetében az állami támogatások leutalása előre meghatározott ütemezés szerint időarányosan történik. A helyi adó bevételeink 88,7 %-ban teljesültek III. negyedévre. Saját bevételeik az önkormányzatnál főleg a közfoglalkoztatásból, a konyha esetében az étkezési térítési díjak bevételeiből, a művelődési háznál pedig bérleti és szállás díjakból származnak. Az összes működési bevételünk 1.073.337.903 Ft.
A kötelező feladatok zavartalan ellátása érdekében a likviditásuk biztosítására rendelkezésre áll egy 30 millió forintos folyószámla hitelkeretet, melyet az év folyamán folyamatosan igénybe vett az önkormányzat, viszont ez december 31-ig használható. Tájékoztatásul elmondta, mivel ez a folyószámla hitelkeret december 31-ig érvényes, ezért a képviselő-testület meghozta a döntést ennek a meghosszabbításáról. Kihangsúlyozta, december 31-ei állapot szerint az önkormányzatnak nem lehet hiteltartozása, csak kormányengedéllyel, tehát december 31-én a számlájuk nem mutathat negatív értéket. Ez két dolog miatt sem fordulhat elő, az egyik a banki lejárat, a másik pedig az áthúzódó hiteltartozás miatt sem lehet.
Elmondta, a működési pályázatok adta lehetőségek közül sikeresen pályázott az önkormányzat szociális tüzelő támogatásra 2.692.527 Ft-ot, 573 q szénre, melynek beszerzése folyamatban van. Az elnyert 2,7 millió forintot további 1,3 millió forinttal kell pótolniuk a szükséges önerő és szállítási költség miatt.
Ez idáig két alkalommal került benyújtásra pályázat REKI támogatásra 21,6 millió Ft értékben, melyből a két döntés alapján összesen 10,5 millió forintot kapott Nagyrábé Önkormányzata. Remélhetőleg még sikerül egy harmadik pályázatot is benyújtaniuk, és bízik benne, hogy ebben is egy magas összeg kerül megítélésre.
A közfoglalkoztatással kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta: a közfoglalkoztatásban három nagy program indult el év elején, melynek időtartama 2024. március 1.-2025. február 28. tart.
Előadta, a mezőgazdasági program 14 fővel indult el. A program keretében paprikafélék, mint TV-, kápia-, fűszer paprika, burgonya, fejeskáposzta, görögdinnye, vöröshagyma termesztése valósult meg.
Ismertette, a programban keletkezett bevétel 2024. március 1. - 2024. október 29. időtartam között 3 452 671,-Ft volt.
Előadta, a helyi sajátosságra épülő program, a papírfonó program. A tervezett létszám 35 fő, jelenleg 33 fő kerül foglalkoztatásra. Megjegyezte, azon vannak, hogy a létszám feltöltésre kerüljön. Mivel ennek a függvénye az, hogy a jövő évben mennyi lesz a közfoglalkoztatás létszámkerete. A papírfonónál a keletkezett bevétel 2024. március 1.- 2024. október 29. időtartam között: 4 221 164,-Ft volt.
Ismertette, a Szociális jellegű program a belterületi közutak karbantartását takarja. Ebben a programban a tervezett létszám 37 fő volt. Megjegyezte, értelemszerűen ez a program nem termel profitot.
Elmondta, az önkormányzatnak van még egy hosszabb időtartamú programja, mely 2024. szeptember 1.-2025. február 28. napjáig tart, mely 2 fő foglalkoztatására nyújt lehetőséget.
Megjegyezte, ez a program is fel van töltve.

Közölte, a szeptember 30-ig megvalósult fejlesztéseket szeretné ismertetni. Elmondta, a „Belterületi utak fejlesztése Nagyrábén" TOP-Plusz projekt támogatási összege 140 millió forint. Lezajlott a közbeszerzés, jelenleg a nyertes pályázóval megtörtént a szerződés megkötése. A kivitelezés viszont tavasszal fog elkezdődni. Ez a beruházás a Hunyadi utca felső szakaszát, valamint a Nyíl és a Vénkert utcákat érinti. A beadott pályázatok alapján közel 50 % az összeg, ami felhasználásra kerül, tehát még a pályázati pénz 50 %-a megmaradt. Ebben az esetben egy másik közbeszerzési eljárást kell indítani és ha minden rendben lesz, akkor felújításra kerül a Kistorony, a Damjanich és a Bocskai utca ebből a keretösszegből. Ha még ezután is marad belőle, mivel nyomott áron viszik el a pályázatokat, akkor még ezt is meg kell közbeszereztetni.
Ismertette, a másik nagy projekt „A csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése Nagyrábén", ami 200 millió 1 Ft-os projekt. Ennek keretén belül a Bem József, Erkel Ferenc, Jókai, József Attila, Kerekerdő, Kölcsey, Nádasrét, Rétszentmiklósi út egy része, Táncsics és Vénkert utca csapadékvíz elvezető rendszerének felújítása kerül megvalósításra. Ennél a projektnél a közbeszerzési eljárás elindult, jelenleg a közbeszerzési felhívás ellenőrzés alatt van.
Elmondta, van egy „Piactér fejlesztése Nagyrábén" pályázat 50 millió forint értékben. Ebben az esetben a tervezővel vannak problémák, mivel nem teljesített határidőre a módosítást. A július végi időpont ezt követően szeptember 30-ára módosult, de továbbra sem történt semmi. Ezért elhatározta, hogy ha a jövő héten sem jutnak düllőre, akkor tervezőt fognak váltani.
Előadta, a „Művelődési Ház energetikai korszerűsítése Nagyrábén" projektre 77.099.999 Ft, mellyel mindenki tisztában van, hogy ez a beruházás megvalósult. Ez szerződés módosítást vont maga után, mivel önerőt kellett biztosítani, mert nem tudták volna megvalósítani a pályázati összegből. A vállalkozóval szerződésmódosítást kellett kezdeményezni, amit még a Magyar Államkincstár nem hagyott jóvá, a végszámla még ezután kerül kiegyenlítésre.
A polgármesteri hivatal tetőszerkezetének felújítása megtörtént, melyre 13.984.739 támogatást kaptak, amihez 158.492 Ft önerőt kellett biztosítani. Ez jelenleg elszámolás alatt áll.
„A családbarát polgármesteri hivatal kialakítása Nagyrábén" című projektre 2 M Ft támogatást nyertek. Az elszámolás elbírálás alatt van.
A Sárrét Íze Fesztiválra 3 M Ft támogatást nyertek, melynek elszámolása szintén elbírálás alatt van. A településrendezési terv elkészítésére 3 millió forint támogatást nyert az önkormányzat. Ebben az esetben még településtervező beszerzése szükséges. Viszont az előzetes információk alapján ennek elkészítése többszörösébe fog kerülni.
Elmondta, a „Szegregált élethelyzetek felszámolása Nagyrábén", EFOP-1-re 189.659.380 Ft volt a támogatási összeg. A helyszíni ellenőrzés mindent rendben talált, a záró elszámolás benyújtásra került. Ennek a fenntartási időszaka a zárástól számított öt év. Ennek volt egy második lépcsőfoka, az EFOP-2-es pályázat, a „Komplex esélyteremtés Nagyrábén" címmel. Ennek keretén belül épültek fel a szociális bérlakások. Erre a projektre 193.220.806 Ft támogatást nyertek. Itt is mindent rendben talált a helyszíni ellenőrzés, és a záró elszámolás be van nyújtva. Továbbá benyújtásra került az Idősbarát pályázat, mely elbírálás alatt van.
Ismertette, lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatására lett benyújtva támogatási igény 49.257.600 F-rat, melyre megérkezett a támogatói okirat 5.503.600 összegben, amit tovább kell utalni a TRV ZRT-nek.
Elmondta, a Magyar Falu Program keretén belül a Bocskai utca felújítására 13.879.651 Ft összegre nyújtottak be pályázatot, mely jelenleg tartaléklistán van. Megjegyezte, ennek még nem tudja, hogy mi lesz a sorsa, de elképzelhető, hogy nem fog nyerni.
Az orvosi ellátással kapcsolatos tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a II. körzet helyettesítését Dr. Gál Jenő háziorvos látja el november 30. napjáig. Amennyiben minden sikerül, akkor december 1. napjától Dr. Ábrahám János fogja ellátni a II. körzet helyettesítését, amíg nem sikerül megoldást találniuk. Jelenleg azzal a problémával állnak szembe, hogy doktor úr teljes munkaidős asszisztenciát kérne, de a legnagyobb probléma az, hogy nincs olyan személy, akit

tudnának alkalmazni. Kihangsúlyozta, erre próbálnak megoldást találni, hogy ez a probléma megoldódjon.
Ismertette, az önkormányzat anyagi helyzete 2024. szeptember 30-ai állapot szerint a következőképpen alakult: 30 millió forintos rullírozó hitelkeretből igénybe vett összeg 16 429 104.-Ft, ami nem egészen ennyi mert még hozzá kell adni az előre leutalt és a hitelkeretbe idő közben beletöltődött szociális tüzelő támogatás 2.7 millió és a településrendezési terv elkészítésére nyert 3 millió forint. Ez összeadva valamivel több mint 22 millió forint.
Ehhez hozzájön még a beszállítók felé fennálló számlatartozás, ami 11 173 300.-Ft.
A közfoglakoztatási programok indulásakor az előző évekhez hasonlóan ebben az évben is kiutalásra került 2 havi munkabér előleg, aminek az összege, 25 184 056.- Ft. Külön számlán kell kezelni. Ezen a számlán szeptember 30-án 10 624 257.- Ft volt, tehát 14,5 millióval kevesebb úgy, hogy a programokból származó bevételt is ezen a számlán kell kezelni.
Ebben az évben ki kellene még fizetni a Mezei-Vill Kft. részére 10 millió forint körüli összeget, ami a közvilágítás korszerűsítés törlesztéséből maradt hiányos számlázás miatt.
További kötelezettség polgármester úr 3 havi végkielégítése és szabadságmegváltása, ami törvényben meghatározott kötelezettség, amit nyilván teljesíteni kell. Tájékoztatás elmondta, hogy az önkormányzat kintlévőségei, tehát tartozás az önkormányzat felé 1 444 163.-Ft. Számlatartozás. A szociális bérlakások használói által felhalmozott tartozás 3 708 862.-Ft.
Elmondta, várható bevétel még a Segítő Kezek Intézményfenntartó Társulástól, ennek a pontos összege még nem ismert. Továbbá várható még a területalapú támogatásból 1,5 millió forint.
Az óvodások létszámnövekedéséből adódóan 1 millió forint, ÁFA visszaigénylésből 2,5 millió forint, valamint az egészségügyi szolgálati jogviszonyból eredően is várható bértámogatás, továbbá év végi állami megelőlegezés, melynek összege kb. 10 millió forint.

Nagyon fontos megjegyeznie, hogy az adatok ismertetésével csak a tájékoztatás volt a célja. Megjegyezte, csupán csak ismertetni szerette volna a jelenlegi helyzetet, hogy a lakosság jobban megértse azokat az intézkedéseket, melyek a következő időszakban történni fognak. Azokon a településeken, ahol alacsony a HIPA bevétel szinte mindnél nehéz anyagi helyzetben vannak az önkormányzatok.
Kiemelte, fontos még elmondani azt is, hogy az elmúlt évek beruházásaihoz szinte kivétel nélkül szükség volt önkormányzati forrásra. Fejlesztési alap hiányában csak az idei évben közzel 8 millió forintot biztosított az önkormányzat a működés terhére.
Kijelentette, azt gondolja, mindannyiuk közös érdeke, hogy egy stabil anyagi helyzetben lévő önkormányzat működjön a településen.
Előadta szeretné felhívni a jelenlévők figyelmét, hogy az indulatos és megalapozatlan vádaskodástól óva intene mindenkit, mert a nagy nyilvánosság előtt elhangzott vádak komoly jogi következményekkel is járhatnak. Ezért megkért mindenkit, hogy a hozzászólását, véleményét átgondoltan fogalmazza meg és adja elő.

Közölte, néhány mondatot szeretne mondani a tervekről is. A választási programban vállalt ígéretei betartását szeretné minél hamarabb megkezdeni, de természetesen fontossági sorrendet kell felállítani. Ezért a jövő évben a legfőbb tervüknek az önkormányzat anyagi helyzetének a stabilizálása kell, hogy legyen. Rendkívül körültekintően kell a költségvetésüket megtervezni. Az elnyert pályázatok megvalósítása is kiemelten fontos. Azon lesznek, hogy ezek minél hamarabb megvalósuljanak.

Ismertette, kiírásra került a Művelődési Ház intézményvezetői pályázata, melyet december 2-ig van lehetőség benyújtani. A nyertes pályázóval 3 évre szóló határozott idejű szerződés kerül megkötésre.

2025-ben is mindenképpen szeretnék megrendezni a Sárrét Íze Fesztivált. Az erre benyújtott Hungarikum pályázat sajnos nem nyert, így erre a forrást meg kell találni, a jövő évi költségvetésben ezzel számolni kell.

Elmondta, a zöldhulladék kezelésének megoldása évek óta probléma. Erre a megoldás elképzelésük szerint, hogy az önkormányzat szervezett formában oldaná meg, és kizárólag csak szerves hulladék kerülne elszállításra. Elmondta, ez jelenleg még csak elképzelés szintjén van és ezzel kapcsolatban még a képviselő-testülettel is egyeztetni kell. Tegnap volt kint a helyszínen, próbálják olyan szervezett formában megoldani a szervek hulladék elszállítását, hogy erre egy héten 1-2 nap kerülne kijelölésre. A zöldhulladék elszállítása az igény bejelentésének sorrendjében történne. Azt kéri mindenkitől, hogy jól hozzáférhető helyre rakja le a zöldhulladékot, hogy azt az önkormányzat gépei minél könnyebben meg tudják azt közelíteni.
Közölte, az önkormányzat által végzett szolgáltatások díjait és a szolgáltatások körét felül szeretnék vizsgálni és egy nyomon követhető, mindenki számára világos rendszert kialakítani. Az önkormányzati tulajdonú területek használatát is szervezett formában szerződéssel lenne célszerű hasznosítani, ezért erre is hamarosan megoldást kell találni.

Kihangsúlyozta, az orvosi ellátással kapcsolatosan mindenképpen arra fognak törekedni, hogy ne csak helyettesítéssel legyen megoldva a II-es körzet ellátása, hanem lehetőség szerint helyben praktizáló orvossal.
Ezek mellett természetesen figyelni kell a pályázati lehetőségeket is és amennyiben lesznek olyan kiírások, melyek a település fejlődését segíthetik, akkor ezekkel a lehetőségekkel mindenképpen élni szeretnének.

Kijelentette, úgy véli, ezek a legfontosabb feladatok, melyeknek megvalósítására kell törekedniük az előttünk álló időszakban.

Tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a Baráti Kör és Egyesület tervezi a Nagyrábéi Hírmondó nevű újság újraindítását. Anyagi megfontolásból egyelőre csak elektronikus formában, melyről a lakosság értesítve lesz.

Megköszönte a megtisztelő figyelmet.

Megkérdezte, hogy az elhangzottakkal vagy bármilyen témával kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, hozzászólása, véleménye?
Elmondta, először is szeretné megadni a lehetőséget Tiszai Károlynak, amennyiben szeretne bármit is mondani, mert véleménye szerint ez így korrekt.

Kérdések, hozzászólások:

Tiszai Károly köszöntötte a jelenlévőket és megköszönte a lehetőséget. Előadta, elsősorban arról szeretne beszélni, arról az elmúlt 18 évről, amit településvezetőként, ebből 10 évet polgármesterként elvégzett. Úgy gondolja, hogy az elmúlt időszak elég sikeres volt, ami látszik is a településen és az elhangzott beszámolóból is kitűnik. Erre több mint 400 milliónyi forrást kaptak, amire nagyon büszke. Ő továbbra is a településen fog élni és amennyiben igény van rá, abban az esetben a segítségét is igénybe vehetik. Véleménye szerint, ha az önkormányzat költségvetésében minden számot összeadnának, akkor úgy gondolja, hogy az most is stabil, amire lehet építeni. A tartozások és bevételek kezelhetősége egyensúlyban van.

Megjegyezte, ez a szeptemberi állapot talán mindig a legrosszabb, mivel bizonyos pályázatok esetében az előleggel el kell számolni és bele kell tenni a saját pénzeket azért, hogy megvalósuljon valami. Ki kell fizetni a számlákat, amiket be kell nyújtani támogatási igénylésre, melyek meg fognak érkezni előbb-utóbb. Eddig még minden évben nullásan zárták a hitelkeretet és tartozásmentesen az önkormányzat költségvetését. Kihangsúlyozta, úgy gondolja, hogy így lesz ebben az évben is.
Megköszönte azoknak, akik támogatták, segítették. Megköszönte az a lehetőséget, hogy a település vezetője lehetett. Elmondta, továbbra is számíthatnak rá.

Szabó Kálmán előadta, a szegregált területek felszámolása, amiben épültek a szociális bérlakások, tudomása szerint, mosodának kellene működni. Megjegyezte, lehet, hogy csak ő nem tudja, hogy hol van a mosoda, de több száz embert szállít naponta, és ők sem tudják. Közölte, annak idején a RNÖ elnöke volt és ez a pályázat csak úgy valósulhatott meg, hogy azt neki is alá kellett írni. Megkérdezte, hova vihetik a ruháikat az emberek, hogy azt kimossák?

Major József polgármester felkérte Balogh Gyulát, hogy válaszoljon a kérdésre, mivel az EFOP-os témában ő az illetékes személy.

Balogh Gyula a kérdésre válaszolva elmondta, valóban, a pályázatban benne volt Szabó Kálmán is, mint a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. A mosoda kifejezés távol áll a valóságtól, mert nem mosoda volt a pályázatban, hanem ahol van bent egy mosógép és adott esetben lehet ruhát is mosni. Ez a pályázatban 100 főre volt kitalálva. Ezzel a 100 emberrel 4 szociális munkás volt kapcsolatban, mindig meg lettek kérdezve és meg lett hirdetve. Az úgynevezett szolgáltató pontoknál lehet a mosodát használni. Két szolgáltató pont van a településen, az egyik az önkormányzattal szemben, a másik pedig, ahol most már Tanoda működik. Bárki elhozhatja a ruháit és ott ki lehet mosni. A mosógépek be vannak állítva és lehet használni. Felhívta a figyelmet, hogy nem mosodáról volt szó, hanem szolgáltató pontról, ahol emellett a szociális munkások és más egyéb segítőknek a munkafelvételét biztosítva, illetőleg a közösségi programok előmozdítására szolgál, mint pl. a Tanoda. Kihangsúlyozta, hogy a hosszú távú fenntarthatóságnak is ez a legfontosabb eleme.

Albucz Sándorné elmondta, három dolog van, amit szeretne elmondani. Hogyan lehetne az megoldani, hogy minden háznál ki legyen írva a házszám? Most nagyon sok helyen nincs kiírva. Jönnek a mentők, vagy a halottszállítók és hiába van GPS-ük, eltévednek. A mentőknek nagyon fontos lenne a házszám. Több helyről is kapott jelzést, mert nem tudták pontosan, hova kell menni a halottszállítónak. Nagyon fontos lenne, hogy mindenki meg tudja oldani, hogy házszám legyen kitéve.
Közölte, a másik nagyon fontos dolog, hogy a mindenszentek közeledik és szeretné kérni, hogy akinek van hozzátartozója a nagyrábéi temetőben, az legyen szíves és próbáljon alkalmat keresni a sír rendbetételére. Nagyon sok sírnak van hozzátartozója és meg sincs rendben a sír. Ez minden hozzátartozónak a kötelessége.
Azt szeretné kérdezni, hogy a képviselőknek mi a feladatuk? Nagyon kíváncsi rá. Ugyanis október 6-án ott volt a templomnál és a képviselők közül alpolgármester asszony, Kollárik Péter képviselő és Major József polgármester úr voltak jelen. Ennyien voltak. Megkérdezte, a képviselők nem érzik úgy, hogy képviselni kellene a falu dolgait?
Megjegyezte, az október 23-ai megemlékezésen nem vett részt, de látta az üres székeket, ami a képviselőknek volt fenntartva. Akkor ne legyen fenntartva, adják oda azoknak, akik az unokájukat, vagy a gyerekeiket szerették volna jobban látni. Ugyanez van az iskolai ballagáson, ahol a képviselők szintén nem jelennek meg.

Megkapják a meghívót és nem tesznek eleget a meghívásnak. Véleménye szerint ez is egy képviselői feladat lenne, hogy részt vesznek az ilyen jellegű rendezvényeken. Megjegyezte, nem tudja, mi a feladata a képviselőknek.

Major József elmondta, a válaszadást először a házszámmal kezdené. Közölte, a házszám kihelyezése kötelező, ami a lakosság kötelessége lenne. Megjegyezte, ezzel kapcsolatban egy figyelemfelhívó értesítést az önkormányzat közzé fog tenni a faluban, hogy ezzel legyenek tisztában az emberek. Véleménye szerint ezzel nincs mindenki tisztában, hogy ez kötelező.
A másik felvetés a sírok rendbetételére irányult, ami mindenkinek az igénye, saját értékrendje szerint történik. Sajnálatos, ha valaki a hozzátartozóját nem értékeli annyival, hogy a sírját rendben tartsa. Sajnálattal állapította meg, hogy ebbe az önkormányzatnak nincs beleszólása.
A harmadik dolog, a képviselők jelenléte a rendezvényeken, erre jobban oda fognak figyelni ezentúl, amit véleménye szerint a képviselő társai nevében is kijelenthet. Ha csak egy mód van rá, akkor a képviselők részt fognak venni a rendezvényeken.

Orosz György felhozta, hogy annak idején, Tiszai Károly polgármestersége alatt, amivel nem személyeskedni akar, de ebben az időben egy sajnálatos tűzeset történt az utcájukban. Kijöttek a tűzoltók a helyszínre és a tűzcsapokat egyszerűen nem tudták felnyitni. Végül egy tűzcsapot sikerült felszakítani. Ekkor megbeszélték, hogy az összes tűzcsap leellenőrzésre kerül, tudomása szerint ez azóta sem történt meg. Előadta, a másik dolog amiről szólni szeretne az az, hogy az interneten olvasta, hogy csőhálózat tisztítást végeztek a településen. Megjegyezte, mivel nem tudják felnyitni a tűzcsapot, akkor felmerül benne a kérdés, hogy hogy végeznek csőhálózat tisztítást? Előadta, bár a vízügytől nincs jelen senki, aki ezt a kérdést meg tudná válaszolni.
Elmondta, van még egy dolog, ami mélységesen felháborítja. Megemlítette, itt van a művelődési ház udvara, ami nagy parkrésszel rendelkezik és nincsen felelős fűnyíró. Előadta, annak idején megkérdezte Tiszai Károlyt a fűnyíró traktorokkal kapcsolatban. Kihangsúlyozta, ez nem személyeskedés volt. Azt a választ kapta, hogy van két fűnyíró traktorja is az önkormányzatnak, viszont nincs megfelelő ember, aki rá tudna ültetni. Véleménye szerint Bézi Zoltántól megfelelőbb személyre nincs szükség. Úgy gondolja, hogy képes lenne a fűnyíró traktor kezelésére. Megkérdezte, ez elkövetkezendő időben lesz-e rá lehetőség, hogy ilyen nagy területeken, mint a művelődési ház udvar fűnyíró traktorral kerüljön levágásra a fű? Kiemelte, ezeknek az embereknek nem kis feladat egy ekkora területen történő fűnyírózás. Előadta, azt szeretné, hogy ezek a problémák megoldódnának.

Major József polgármester véleménye szerint a tűzcsappal kapcsolatos kérdésre Tiszai Károly tud választ adni, ha nem, akkor utána jár a TRV Zrt-nél. A hálózat tisztítással kapcsolatban elmondta, hogy ez nem a tűzcsapon keresztül történik, hanem a tisztító aknákon keresztül. Vannak kiépítve olyan aknák, ahol elindítják a rendszerben a szivacslabdát, ami végig megy, így történik a csőhálózat belső hálózatának tisztítása.
Előadta, látott hibás fűnyíró traktort az önkormányzatnál, amit a téli időszakban meg fog javíttatni az emberekkel. Neki is az a véleménye, hogy a parkban a füvet komolyabb géppel kellene levágni, mert egy ekkora nagyságú területet nehéz egy tologatós fűnyíróval rendben tartani.

Tiszai Károly a felvetésre reagálva elmondta, hogy a traktoros fűnyírót szeptemberben rendbe tették, tehát a traktor működik. Előadta, amíg működött a traktor, addig használták a sportkör pályázatos traktorjával együtt, főként rendezvények előtti fűnyírásra. Megjegyezte, úgy tudja, hogy Bézi Zoltánnak most nem kell nyírni a parkot, mert meg lett oldva a fűnyírás.

Az összes olyan helyen, mint pl. az árokpartokon kénytelenek fűkaszával lenyírni a füvet, mert nem fér oda a fűnyíró traktor.
Tájékoztatásul elmondta, hogy a tűzcsapok átvizsgálása megtörtént. Ez egy szerencsétlen eset volt, hogy pont a tűzeset előtti tűzcsap nem működött. Viszont ez kettő perc késedelmet sem okozott, mivel az önkéntes tűzoltóik vannak olyan felkészültek, akik mindig odaérnek időben a helyszínre, ezáltal a hivatásos tűzoltóknak sok esetben már csak a jegyzőkönyvezés a feladatuk. Ha most riasztaná az önkéntes tűzoltókat, akkor véleménye szerint 5 percen belül ott lennének a helyszínen. A tűzoltókocsival a vízellátást tökéletesen biztosították, a földfelszíni tűzcsapokat információi és a jegyzőkönyv szerint is átvizsgálták és működésre alkalmassá tették. Felvetette, ez esetleg még annyit utána járást megér, hogy a rendszeres felülvizsgálat megtörténik-e.

Major József polgármester megkérdezte Orosz Györgytől, hogy kielégítő volt-e számára a válasz?

Orosz György a kérdésre nemmel válaszolt. Közölte, ő nem a nagyrábéi önkéntes tűzoltókról beszélt, hanem a hivatásosokról, akik nem tudtak rendesen rácsatlakozni a tűzcsapokra. Hanem arról, hogy az utcában egyetlen egy tűzcsap működött és mire odaértek az önkéntesek, akkorára ők szakították fel a Tóth Sándor ingatlana előtti tűzcsapot.

Major József polgármester elmondta, az az ígéretet teszi, hogy le fogja ellenőriztetni a tűzcsapokat, hogy azok működnek-e. Úgy gondolja, hogy ezek ellenőrzését az önkormányzat is meg tudja oldani.

Vázsonyi Lórántné elmondta, nemrég költöztek ide a telpülésre és az iskolánál lát egy sportlétesítményt, ahol csak a csonkok léteznek, viszont ki van írva egy táblára, hogy hány millió forintból valósult ez meg. Megkérdezte, hogy ennek hol van a többi része? Ez mikor lesz befejezve?

Major József polgármester elnézést kért, de ezt a kérdést nem érti.

Vázsonyi Lórántné előadta, arra a létesítményre gondol, ami az iskolánál van.

Major József polgármester megkérdezte, a kondiparkra gondol?

Vázsonyi Lórántné a kérdésre válaszolva közölte, igen, a kondiparkra gondol.

Major József polgármester közölte, a kondipark teljesen kész van, az gyárilag ilyen.

Vázsonyi Lórántné előadta, már több helyen járt kondiparkban, de azok nem így néztek ki.

Major József polgármester elmondta, közben súgott neki alpolgármester asszony, hogy ez egy olyan kondipark, ahol saját testsúllyal lehet edzeni. Ezt a kondiparkot semmiképpen nem gondolná félkész állapotúnak.

Farkas Csaba felvetette, hogy a településen sorozatos betörések és lopások zajlanak megfélemlítve ezzel az időseket is. Megjegyezte, a nagyrábéi lakosság fele tudja azt, hogy melyik az a két család, aki ezeket a bűncselekményeket, szabálysértéseket elköveti.
A másik dolog, amit szeretne elmondani az az, hogy a közmunkások, akik az utcán dolgoznak, már délben otthon vannak és főznek.

Major József polgármester elmondta, hogy a felvetés első része a rendőrsége tartozik. Amennyiben ezekről a szabálysértésekről bárkinek is tudomása van, akkor meg kell tenni a feljelentést és a rendőrség lefolytatja az eljárást.
A közfoglalkoztatással kapcsolatban elmondta, régen volt ilyen, de reméli, hogy már most nincsen. Úgy gondolja, hogy ez már most megoldódott és nem járnak haza főzni.

Tiszai Józsefné előadta, szeretne több rendőrt látni a településen, mert felelőtlenül közlekednek az autósok, sok a gyorshajtás. Kihangsúlyozta, borzasztónak tartja azt, ami a Füsti úton zajlik a gyorshajtásokból kifolyólag. Megjegyezte, ezen az útszakaszon még nem látott rendőri igazoltatást.

Major József polgármester közölte, ez is a rendőrség hatáskörébe tartozik, de jelezni fogja ezt a problémát.

Fejes Imréné megkérdezte, hogy a nagy iskola udvarán lehetne-e egy külön parkolót kialakítani az ott dolgozó pedagógusoknak, konyhai dolgozóknak, hogy ne keveredjenek az udvaron szaladgáló gyerekekkel? Megjegyezte, az jó, hogy kint van a pedagógus és figyel rájuk. Elmondta, Berettyóújfaluban a Bessenyei György Szakközépiskola és a kollégium között akkor festettek fel zebrát, amikor már két gyereket elütöttek. Kérte, amennyiben van rá mód és lehetőség, akkor ezt előzzék már meg.

Major József polgármester a kérdésre válaszolva elmondta, erről már egyeztetett az önkormányzati dolgozókkal. Arra jutottak, hogy az étkező tálaló részénél lévő terület alkalmas lenne a parkoló kialakítására, viszont akkor ott egy bejárót kell nyitni ehhez közútkezelői hozzájárulás szükséges. Kijelentette, érzékeli a problémát, mindenképpen elindulnak benne, próbálnak rá megoldást keresni. Azt viszont nem tudja megígérni, hogy ez rövid határidőn belül megoldódik.

Fejes Imréné felvetette, a téli szünet idején ezt meg lehetne csinálni.

Major József polgármester közölte, erre semmi esélyt nem lát, véleménye szerint ennyi idő kevés rá, de a későbbiek folyamán megpróbálják megoldani.

Szabó Kálmán felvetette, hogy az egész főutcán gondot okoz a parkolás. Véleménye szerint erre pályázati lehetőséget kell keresni. Addig kellene erre megoldást keresni, amíg nem történik baleset. Elmondta, Sárrétudvariban lefedték az árkokat mindkét oldalon, ezáltal megoldódott a parkolás. Javasolta, hogy a gyógyszertár, posta és a boltok előtti árkok kerüljenek lefedésre.

Major József polgármester elmondta, valóban probléma a parkolás az iskola és az óvoda környékén. Erre próbálnak megoldást keresni, hogy valahol még parkoló kerüljön kialakításra. Véleménye szerint az árkok lefedése csak részben oldaná meg a problémát. Előadta, ez olyan nagy volumenű dolog, hogy ezt csak pályázati forrásból lehetne megoldani. A felvetést jogosnak tartja.

Patai József elmondta, elhangzott az árok rekonstrukció, valamint a Kistorony út építése. Megkérdezte, hogy először nem lehetne az árkot, majd az utat megcsinálni?

Major József polgármester a kérdésre válaszolva elmondta, jogos a felvetés. Ezért is örültek annak, hogy a kivitelező nem kezdi el most a Vénkert utca útfelújítását, mivel ezt az utcát is érinti a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése. Reményeik szerint, amennyiben sikerül lefolytatni a közbeszerzést, akkor tavasszal először a csapadékvíz elvezető árok kerül felújításra, majd ezt követően az útfelújításra kerülne sor. Megjegyezte, bízik benne, hogy akkorára sikerül a közbeszerzést lebonyolítani. Az elhangzott felvetés jogos és észszerű is.

Patai József elmondta, a másik dolog, amiről még szeretne szót ejteni az a parkolás. A reggeli órákban nem lehet elmenni a főutcán a bolt és az orvosi rendelő előtt. Megkérdezte, az egyik oldalon miért nem lehet megállni tilos táblát kihelyezni?

Major József polgármester közölte, ebből eddig is volt feszültség, mert a főutcán vannak kirakva megállni tilos táblák. A bolt előtt egy parkoló került kialakításra párhuzamosan, azért lett a szalagkorlát kihelyezve, hogy ez egy párhuzamos parkoló az úttal.

Patai József előadta, sokszor annyi autó van, hogy nem lehet elmenni.

Major József polgármester kijelentette, tudomása van róla. Elmondta, egyelőre azt nem tartaná szerencsésnek, hogy további megállni tilos táblák kerüljenek kihelyezésre a főutcán, az iskola környékén.

Patai József közölte, a gátsziget zárt kert volna, de ezek az új kisgazdák még az utat is felszántják.

Major József polgármester véleménye szerint az önkormányzat ebben nem illetékes, nem hiszi, hogy jogilag bármit is tudnának tenni.

Parti József előadta, mint ahogy Patai József is elmondta, a szántó területeken az út is felszántásra került a gátszigeten. A másik dolog, ettől sokkal nagyobb probléma, hogy a kerteknek kétharmada szinte műveletlen. Megemlítette, hogy régen az önkormányzattól járták a zártkerteket és az elhanyagolt, műveletlen kertek tulajdonosai felszólításra kerültek. Akik nem művelték a kertet, azoktól elvették és azt állam tulajdonba vonták és odaadták olyan embereknek, akik rendesen művelték.
Megkérdezte, hogy az önkormányzat a falu külső utcáit mennyire szokta szemlézni? Elmondta, konkrétan egy helyen jár gyakrabban, az pedig a focipálya alsó részén, a Pálfi Tibi, Szabó Kálmán kertjénél lévő területről beszél. Itt gyakorlatilag két telek mögött van rendben az út, a többi az vagy szeméttároló, vagy erdő. Ez az út önkormányzati tulajdon és sok helyen erdős rész lett, aminek már két éve. Megjegyezte, ezt azért tudja pontosan, mert a földje ezen a részen van és a nagygépek nem tudnak eljárni az úton, ezért mindig bentebb és bentebb mennek. Az ottani út, ami közút lenne, jelenleg úgy néz, hogy ez már erdősödött. Megkérdezte, van-e arra lehetőség, hogy ezt a területet rendbe tartsa az önkormányzat? Véleménye szerint a falu környékét ugyanúgy rendbe kellene tartani, mint pl. az Arany János utcát, mert ez is hozzátartozik a községhez.

Major József polgármester egyet értett az elhangzottakkal. Először a zárt kertekkel szeretné kezdeni. Véleménye szerint a zártkert minden településen probléma. Megjegyezte, Bihardancsházán is próbálta rendbe tenni, de nem ment, mert van olyan zártkert, hogy akár 25 m^2-en 6-8-10 tulajdonosa is van. Úgy gondolja, hogy ez országos probléma és ezt kormányzati szinten kellene megoldani, mert ez önkormányzati szinten megoldhatatlan.

A külterületi utakkal kapcsolatban elmondta, jogos az észrevétel, de azt is hozzá kell tenni, hogy az önkormányzat kapacitása és legfőbbképpen a humán erőforrásra gondol. Ez nem teszi lehetővé, és nem tudják azt megoldani, hogy minden külterületi utat emberi erővel próbálják rendbe tenni és rendben tartani.

Ami több tíz év alatt elhanyagolódott azt nagyon nehéz rendbe tenni. Előadta, ami tőlük telik, azt megteszik, viszont azt nem tudja felelősen kijelenteni, hogy minden külterületi utat rendbe tudnak tenni.

Parti József közölte, amiről szót ejtette, az belterületi út.

Major József polgármester elmondta, akkor ennek utána fog nézni a térképen.

Szabó Kálmán felvetette, hogy Nagyrábén van egy buszmegálló, ami kakukktojás, ez az önkormányzattal szemközti. Megjegyezte, a Püspökladány felé utazóknak ez büntetés, mert ott áznak és fáznak az utasok. Megkérdezte, a buszmegálló pótlására van-e lehetőség?

Major József polgármester elmondta, tudomása van róla, mert ez az észrevétel már mástól is érkezett. Kijelentette, meg fogják vizsgálni a lehetőségeket és valamilyen megoldást mindenképpen találnak erre a problémára.

Mikula Lajos felvetette, hogy a Füsti út tele van zsákos szeméttel. Megkérdezte, hogy ennek összegyűjtését meg lehetne-e szervezni? Ezzel kapcsolatban felajánlotta a segítségét.

Major József polgármester közölte, az útfélen lévő szemét többfele jellemző. Azt sajnos nem tudja, hogy ezt hogyan lehetne megakadályozni, mert az emberi felelőtlenség és hanyagság határtalan. Megpróbálhatják összeszedni a szemetet, de ez nem oldja meg a problémát, mert a következő kocsiból ugyanúgy kidobják. Ezzel nem azt akarja mondani, hogy nem kell kezdeni vele semmit. Megjegyezte, látta ő is, hogy szét van szórva a szemét, de nemcsak ott. Véleménye szerint ez egy országos probléma.

Orosz György megkérdezte, mit jelent az konkrétan, hogy közterület? Elmondta, a közterületen történő kaszálás esetében egyik embernek van 2, a másiknak 4-5 méter, a harmadiknak pedig 10-15 méter. Ezt mindenkinek le kell kaszálni, mert egyébként megbüntetik az ingatlan tulajdonosát. Felhozta, hogy a főutcán a közmunkások takarították az árkot. Érdeklődött, hogy tulajdonképpen mettől meddig tart a közútnak a területe? Ez az önkormányzaté, vagy a közúté? Véleménye szerint ez a közúté lenne, de az önkormányzat takarítja ki. Megjegyezte, akkor ennyi erővel előtt is lekaszálhatná a füvet az önkormányzat.

Major József polgármester elmondta, ez a probléma nagyon sok esetben felvetődik. Minden ingatlan tulajdonosnak kötelessége a saját ingatlana előtt a közterületet rendben tartani.

Orosz György kijelentette, akkor a járda szélig köteles lekaszálni.

Major József polgármester elmondta, az árok is közterület, ez is hozzátartozik. Érti, hogy arra gondol, hogy egyik helyen ki van takarítva az árok, másik helyen pedig nincsen, amit át fognak gondolni.

Gyenge Zsigmond a közlekedéssel kapcsolatban elmondta, hogy Nagyrábéról az első autóbusz csak a községháza előtt áll meg. Részese volt, mivel gyakran utazik autóbusszal és a téli

időszakban ez nagyon kritikus helyzet, mert a Vág utcáról is ide kellett feljönni az utasoknak, ahol áztak-fáztak. Előadta, Szabó Kálmánnak igaza van, mert még az épület sem fogja fel a szelet. Közölte, az lenne a kérdése, hogy ez az autóbusz ne csak a községháza előtt álljon meg, hanem minden buszmegállóban. A menetrend alapján Nagyrábén csak a községházánál áll meg, de véleménye szerint minden utasnak kijárna az, hogy minden megállónál fel lehessen szállni.

Major József polgármester tájékoztatásul elmondta, hogy minden évben szokott lenni menetrend egyeztetés a Volánnal. Közölte, fel fogják majd mérni az igényeket a lakosság körében, és az egyeztetés alkalmával képviselni fogja ezeket a dolgokat. Kihangsúlyozta, jogosnak tartja a felvetést és ezt tolmácsolni fogja.

Albucz Sándorné felvetette, amennyiben van rá mód és lehetőség, akkor jó lenne, hogy ha a temetőbe szerelnének fel kamerát pályázat útján, mivel már nagyon sok helyen van és szerinte itt is hasznos lenne.

Major József polgármester elmondta, szem előtt tartják a kérést, de csak pályázati forrásból tudják megvalósítani.

Mikula Lajos megkérdezte, hogy a közkifolyót miért szüntették meg a buszmegállónál? Megjegyezte, nyári időszakban nagyon jól jönne.

Gyarmati Sándorné a kérdésre válaszolva elmondta, hogy a vízmű saját hatáskörben rendelte el ezt az intézkedést, akkor ez országos tendencia volt.

Mikula Lajos felvetette, hogy a falu végén van működő közkifolyó.

Major József polgármester közölte, meg volt határozva, hogy hány közkifolyót kell meghagyni, melyet jogszabály írt elő. Elmondta, a falu szélén azért hagyták meg közkifolyót, mivel azon a részen nem volt minden ingatlannál vízbekötés, és ezáltal a kút által volt biztosítva az ott élő lakosság vízellátása.

Patai József elmondta, beszélt egy közutasokkal, és senki nem szólt be a központba a pernyési úttal kapcsolatban, Megkérdezte, a pernyési utat nem lehetne-e megcsináltatni? Megjegyezte, nem kellene hagyni teljesen tönkre menni.

Major József polgármester közölte, jegyző asszony jelezte neki, hogy ez a probléma az idei és a tavalyi évben is bejelentésre került a KPM-nek. Mivel ez az út a lakosság szempontjából keveset használt, tehát alsóbbrendű útnak van minősítve, és mindig ezek felújítás történik meg utoljára. Próbálja majd ezt a dolgot tovább erősíteni, de nem egyszerű a közútkezelővel boldogulni. Máshonnan is érkezett már jelzés, jó lenne ezen az úton javítani, de egyelőre a közútkezelő nem foglalkozott ezzel a kéréssel.
Elmondta, a falugyűlésre írásban érkezett két felvetés, az egyik a II. háziorvosi körzet vérvételével kapcsolatos.

Dr. Gál Jenő megkérdezte mi a probléma a vérvétellel?

Turuczkai Imréné a kérdésre válaszolva elmondta, az szeretné kérni, hogy egy vérvétel miatt ne kelljen beutazni Berettyóújfaluba.

Dr. Gál Jenő közölte, amennyiben ez a probléma már jelzésre került volna, akkor már megoldották volna. Tájékoztatásul elmondta, hogy a vérvételek száma nagyon lecsökkent, ez abból is adódik, hogy sokan elhaláloztak. Ezért össze kell várni, hogy ne egy ember miatt kelljen bevinni a vért Berettyóújfaluba.

Turuczkai Imréné felvetette, hogy valamikor többen is voltak, akiknek itt vették le helyben a vért.

Dr. Gál Jenő mint ahogy már elmondta, lecsökkent a létszám, sokan meghaltak, kb. egytizedére csökkent. Előadta, november 7-én lesz vérvétel és gondoskodni fog róla, hogy Turuczkainétól levegyék a vért.

Major József polgármester tájékoztatásul elmondta, hogy jövő hónapban szűrőbusz érkezik a településre, mellyel kapcsolatban a lakosság kiértesítésre kerül.
Előadta, az írásban érkezett felvetés második része a zöldhulladékra irányult, melyről már a mai falugyűlésen tájékoztatást adott, hogy ezt az önkormányzat szervezett formában megoldja.

Mivel további hozzászólás nem érkezett, ezért a Major József polgármester a közmeghallgatással egybekötött falugyűlést $18^{\underline{22}}$ órakor berekesztette.

K.m.f.

Nagyrábéi Közös Önkormányzati Hivatal * 1. * Hajdú-Bihar megye

Major József
polgármester

Tőzsér-Papp Dóra
jegyző